

BVOR certificeringssysteem
voor transporteurs van ziek iepenhout

Voorwaarden en procedures – vanaf 1 januari 2017

Vastgesteld op 21 december 2016

1. Inleiding

De iepziekte is een ziekte onder iepen, veroorzaakt door een schimmel. De schimmel groeit in de houtvaten van de iep. De boom produceert als reactie thyllen, een gomblaas om de groei van de schimmel te stoppen, waardoor tevens de houtvaten verstopt raken. Wanneer de schimmel zich over veel houtvaten verspreidt en deze dus verstopten, sterft de boom binnen enkele dagen af.

De schimmel wordt verspreid door de iepenspintkever. In dode, stervende of zieke iepen, leggen ze hun eieren in een gang onder de bast van de iep. Ook via wortelcontact kan de schimmel overgaan op andere iepen in de nabijheid.

De iepziekte is zeer besmettelijk; ook dood niet-ontbast iepenhout (na rooien) kan een besmettingshaard zijn. Om het risico van ziekteoverbrenging te minimaliseren is nauwkeurig en snel opruimen van besmette en/of vatbare iepen en broedhout noodzakelijk.

In het verleden is door onder meer de Iepenwachten, de Bomenstichting, de UvA en experts van diverse overheden veel geïnvesteerd in (het ontwikkelen van kennis over) de bestrijding van iepziekte. Hierbij is vastgesteld middels welke be-/verwerkingsmethoden ziek iepenhout onschadelijk kan worden gemaakt.

De Branche Vereniging Organische Reststoffen (BVOR) voert sinds een tiental jaren een certificeringssysteem voor verwerkers van ziek iepenhout. Per 1 januari 2015 verbreedt dit systeem met drie andere boomziekten naar een boomziektecertificaat. De iepziekte valt onder dit certificaat. Verwerkers die voldoen aan de door BVOR vastgestelde voorwaarden, zijn gerechtigd het BVOR certificaat 'Erkende verwerker ziek bomenhout' te voeren.

Door gebruik te maken van verwerkers met dit certificaat hebben bezitters van ziek iepenhout (o.m. overheden, landschapsbeheerders en particulieren) en andere belanghebbenden zekerheid dat het materiaal op verantwoorde wijze onschadelijk wordt gemaakt, en aansluitend zo hoogwaardig mogelijk wordt hergebruikt in materiaaltoepassingen, in compost of als brandstof.

Voor partijen die uitsluitend ziek iepenhout transporten heeft de BVOR het '**BVOR certificeringssysteem voor transporteurs van ziek iepenhout**' ontwikkeld, ofwel 'het transportcertificaat voor ziek iepenhout' (hierna kortweg aan te duiden als 'transportcertificaat').

Onderhavig document zet de voorwaarden en procedures van het systeem uiteen, zoals deze per 1 januari 2017 gelden. Paragraaf 2 vat samen onder welke voorwaarden het certificaat mag worden gevoerd. Paragraaf 3 beschrijft de procedure voor certificering.

2. Voorwaarden voor het voeren van het certificaat

Transporteurs van ziek iepenhout

Het transportcertificaat staat open voor alle partijen die ziek iepenhout transporteren vanaf locaties van door de BVOR gecertificeerde verwerkers van ziek bomenhout (zie ook: 'BVOR certificeringssysteem voor verwerkers van ziek bomenhout – Voorwaarden en procedures', versie van 21 december 2016).

Het transportcertificaat beoogt minimalisatie van de risico's die samenhangen met het vervoer en de verwerking van ziek iepenhout dat bij een erkende verwerker is aangeleverd, maar daar nog niet (geheel) onschadelijk is gemaakt.

Voorwaarden aan transport en afzet

Vervoerders dienen ziek iepenhout rechtstreeks af te zetten bij de eindverwerker van het materiaal, dat wil zeggen zonder dat tussentijdse op- en overslag of bewerking plaatsvindt. Tijdens transport dient ziek iepenhout te worden afgedekt met een zeil of anderszins.

Onder eindverwerking wordt in dit verband verstaan bio-energiecentrales, zagerijen en vergelijkbare vormen van eindverwerking.

Bij de eindverwerker dient het materiaal binnen 24 uur zodanig te worden verwerkt, dat risico's op verspreiding van de iepziekte zijn verdwenen.

Transporteurs dienen te garanderen dat zij wekelijks ziek iepenhout op de BVOR gecertificeerde locaties ophalen ongeacht de aanwezige hoeveelheid.

Transporteurs dienen een gesloten (digitale) massabalans te kunnen overleggen waaruit blijkt:

- Van welke BVOR gecertificeerde locaties ziek iepenhout is afgevoerd; de afgevoerde hoeveelheden en de dagen waarop transport heeft plaatsgevonden;
- Bij welke eindbestemmingen dit materiaal is afgeleverd (adresgegevens, type verwerking, dag van aflevering, hoeveelheden).

Transporteurs dienen schriftelijke verklaringen te kunnen overleggen van partijen aan wie zij ziek iepenhout leveren (eindverwerkers), waaruit blijkt dat aangeleverd materiaal binnen 24 uur wordt verwerkt, via een zodanig proces dat het hiermee tevens onschadelijk wordt gemaakt.

Verwerkers dienen aantoonbaar te borgen dat in de bedrijfsvoering wordt gewerkt conform genoemde methoden. Verantwoordelijk en uitvoerend personeel dient op de hoogte te zijn van de voorwaarden voor transport van ziek iepenhout.

3. Procedure voor certificering

Initiële certificering

Wanneer een transporteur voor de eerste maal gecertificeerd wil worden, stuurt hij een verzoek hiertoe aan het secretariaat van de BVOR. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van:

- De afvaltransportvergunning (VIHB nummer) van de transporteur;
- Een schriftelijke bevestiging dat de vervoerder alleen iepenhout zal vervoeren van en naar door de BVOR erkende verwerkers van ziek iepenhout.

Op basis van de verstrekte informatie beoordeelt de BVOR of daadwerkelijk sprake is van een transporteur als bedoeld in de voorwaarden voor het voeren van het certificaat (zie paragraaf 2). Wanneer dat zo is, wordt de transporteur ge-audit door een onafhankelijke, door de BVOR daartoe aangewezen, partij. De BVOR geeft hiertoe opdracht.

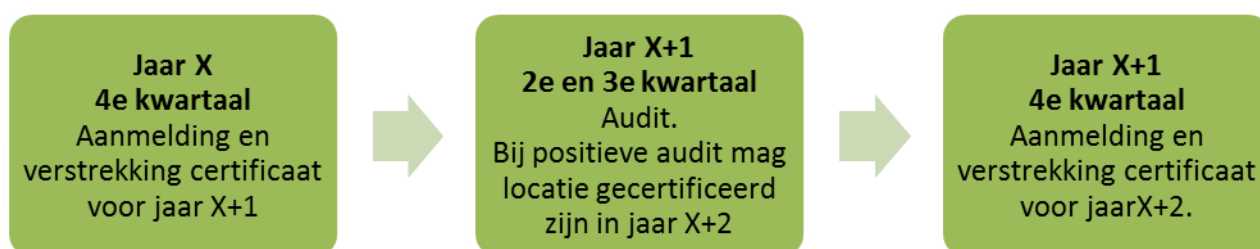
In principe vindt auditing plaats in de reguliere auditperiode (mei - oktober). Echter, wanneer een bedrijf zich buiten deze periode aanmeldt kan het wanneer het voldoet aan de voorwaarden voor het transportcertificaat (op korte termijn) worden geaudit (bijvoorbeeld wanneer een bedrijf zich in het najaar aanmeldt, en het certificaat voor het volgend kalenderjaar wil verkrijgen dient het nog in hetzelfde najaar te worden geaudit).

Continuering van certificering

Houders van het certificaat ontvangen in het laatste kwartaal van het kalenderjaar een aanmeldingsformulier, waarin zij kunnen aangeven dat zij het certificaat ook in het daaropvolgend jaar willen continueren.

Na aanmelding en betaling van de verschuldigde vergoeding (zie paragraaf 4) worden de transporteurs ge-audit door een onafhankelijke, door de BVOR daartoe geaccrediteerde, partij. De BVOR geeft deze opdracht.

Wanneer de audit met voldoende resultaat is afgesloten, is de transporteur gerechtigd het daaropvolgende kalenderjaar het certificaat te voeren. De BVOR verstrekt de certificaten in het vierde kwartaal van het jaar aan de transporteurs.

Audits

Audits vinden jaarlijks plaats. Een certificaat wordt nooit verleend zonder een voorafgaande audit.

De auditor toetst bij de transporteur tenminste de volgende zaken:

1. De massabalans van het sinds de vorige audit getransporteerde ziek iepenhout (zie bijlage A). Dit geldt niet bij de toetreding- (eerste) audit: in dat geval wordt uitsluitend de systematiek van de massabalans getoetst;
2. De wijze waarop wordt geborgd dat ziek iepenhout wordt getransporteerd en verwerkt conform de voorwaarden in dit certificeringssysteem.

De resultaten van de audits worden door de controlerende partij aan de BVOR gerapporteerd.

Wanneer een transporteur op deze punten voldoende scoort, is hij gerechtigd het daaropvolgende kalenderjaar het certificaat te voeren. Het certificaat heeft steeds een geldigheidsduur van één kalenderjaar.

Wanneer een transporteur op één of meer van deze punten onvoldoende scoort, wordt geen certificaat verleend voor het daaropvolgende kalenderjaar. Pas wanneer uit een her audit blijkt dat eerder geconstateerde tekortkomingen naar tevredenheid van de auditor zijn opgelost, wordt het certificaat verleend.

N.B. Wanneer uit een audit tekortkomingen blijken, wordt (indien van toepassing) tevens het certificaat voor het **lopende jaar** opgeschort totdat middels een her-audit is aangetoond dat de tekortkomingen zijn verholpen. Wanneer de auditor structureel – dat wil zeggen verschillende jaren achtereen - tekortkomingen constateert, kan de transporteur verdere deelname aan het certificeringssysteem worden ontzegd.

Planning

Audits door de onafhankelijke derde partij(en) vinden elk jaar plaats in de periode mei - oktober.

Aansluitend verstrekt de BVOR in het vierde kwartaal de certificaten aan de respectievelijke verwerkers. Deze certificaten gelden dan voor het daaropvolgende kalenderjaar.

Daarnaast beoogt de BVOR iedere twee jaar een cursusmiddag te organiseren voor gecertificeerde en in certificering geïnteresseerde bedrijven, waarbij achtergrondinformatie over verwerking en transport van ziek iepenhout wordt gedeeld en be-/verwerking in de praktijk wordt gedemonstreerd. Deze cursusmiddag zal worden gehouden in de periode juni – oktober.

Publicatie van certificering

Actuele informatie over gecertificeerde bedrijven is te vinden op de BVOR website (www.bvor.nl/certificering). Gecertificeerde transporteurs ontvangen een hard copy van hun certificaat.

4. Overig

Financiële aspecten

Transporteurs die in aanmerking willen komen voor het certificaat, zijn aan de BVOR een jaarlijkse vergoeding verschuldigd. Deze vergoeding dekt de kosten van auditing en administratiekosten, en dient telkens te zijn voldaan voorafgaand aan de verlening van een nieuw certificaat.

De hoogte van de vergoeding wordt door de BVOR jaarlijks vastgesteld en meegedeeld bij verzending van het aanmeldingsformulier.

Wanneer tijdens een audit zodanige onvolkomenheden worden geconstateerd dat een her audit nodig is, worden de kosten hiervan separaat in rekening gesteld.

Ook voor audits die buiten het iepenseizoen dienen te worden uitgevoerd (bijvoorbeeld omdat snelle certificatie voor het volgende seizoen gewenst is), worden de hiermee samenhangende extra kosten in rekening gesteld.

Klankbordgroep

Voor de regelmatige toetsing van het certificeringssysteem aan beleidsmatige en technologische ontwikkelingen, is door de BVOR een klankbordgroep ingesteld. Hierin hebben specialisten zitting op het gebied van iepziekte en –verwerking, alsmede enkele BVOR-leden.

Bijlage A Massabalans van getransporteerd ziek iepenhout

Van alle getransporteerde ziek iepenhout moet worden geregistreerd:

- a. De datum en tijdstip van aan- en/of afvoer;
- b. De naam en het adres van diegene van wie het ziek iepenhout afkomstig is respectievelijk de naam en het adres van diegene aan wie het ziek iepenhout is afgegeven;
- c. De afvalstof of productcode waaronder ingezameld c.q. afgegeven is;
- d. De getotaliseerde hoeveelheid in gewicht en volume;
- e. De plaats waar en de wijze waarop het ziek iepenhout is afgegeven;
- f. Bij afvoer de voorgenomen wijze waarop ziek iepenhout onschadelijk gemaakt wordt door verwerking in zagerij, biomassacentrale of anderszins.